

Utbildnings- och
kulturdepartementet
103 33 Stockholm

Remissvar på promemoriorna Nya villkor för statligt stöd till kulturtidskrifterna och Driftsstöd till dagspressen (Ds 2009:68)

Föreningen Sveriges Tidskrifter har fått möjlighet att lämna synpunkter på de två ovan nämnda promemoriorna. Föreningen väljer att lämna ett sammanhållet remissvar eftersom föreningen anser att frågeställningarna i de två promemoriorna hänger samman.

Föreningen Sveriges Tidskrifter representerar nästan 400 fack-, special-, konsument-, serie- och kulturtidskrifter. Av alla upplagekontrollerade tidskrifter är det drygt 75 procent. Den samlade upplagan per utgivningstillfälle är ca 17 miljoner exemplar och den totala årsupplagan är över 280 miljoner exemplar.

Av de totala reklaminvesteringarna inom mediesektorn står tidskrifterna för ca 7 procent eller ca 1,9 miljarder kronor (prognos 2009).

Tidskrifterna medverkar som förmedlare av nyheter, information och underhållning, i opinionsbildning och undervisning, i samhällsdebatten och den kulturpolitiska debatten.

De är alltså av stor betydelse för den demokratiska debatten liksom för att på alla områden bidra till att fördjupa och utveckla företag, organisationer, samhälle och individer.

Tidskrifterna finansieras genom prenumerationsintäkter, lösnummerförsäljning och annonsintäkter. I den allt hårdare konkurrensen på mediemarknaden blir det nödvändigt för tidskrifterna att hitta nya intäktskällor. Utvecklingen gör också att, som det sägs i en av promemoriorna:

”det blir allt svårare att dra gränser mellan olika medier och allt fler medieaktörer använder sig av olika tekniska plattformar för att föra ut samma typ av redaktionellt innehåll.”

Sveriges Tidskrifter har just därför valt att behandla de två promemoriorna i ett och samma remissvar.

Nya villkor för stödet till kulturtidskrifterna

I promemorian läggs fram två konkreta förslag. Dels att det s k förlusttäckningskravet utgår som villkor för stöd till kulturtidskrifterna. Dels en ny definition av vad som är en kulturtidskrift.

Sveriges Tidskrifter har vid åtminstone två tillfällen tidigare under 00-talet förespråkade ett avskaffande av förlusttäckningskravet. Vi ser därför med tillfredsställelse att en sådan förändring nu

föreslås. Det kommer enligt vår uppfattning att göra det enklare för ett stort antal kulturtidskrifter att kunna utvecklas på ett positivt sätt.

Det andra förslaget i promemorian handlar om en ny definition av vad som menas med en kulturtidskrift. Den nuvarande definitionen lyder:

”en tidskrift som med sitt huvudsakliga innehåll vänder sig till en allmän publik med samhällsinformation eller med ekonomisk, social eller kulturell debatt eller som huvudsakligen ger utrymme för analys och presentation inom de skilda konstarternas områden.”

Nu föreslås att tidskrifter som ägnar sig åt t ex ekonomisk och social debatt i princip ska mönstras ut.

Effekterna av denna förändring blir enligt promemorian att:

”vissa tidskrifter som idag uppbär stöd blir svårare att kategorisera som möjliga bidragsmottagare i enlighet med förordningen om statligt stöd till kulturtidskrifter”.

Sveriges Tidskrifter anser att det i första hand är kulturtidskrifterna själva som ska definiera vilka som kan omfattas av beteckningen. Föreningen för Sveriges Kulturtidskrifter har på sin hemsida lagt ut en definition som man föredrar och till vilken Sveriges Tidskrifter kan ansluta sig till.

Driftstöd till dagspressen

Förslagen i ovan nämnda promemoria handlar om hur det svenska presstödet ska anpassas till de krav som EU-kommissionen ställer. Sveriges Tidskrifter har inga invändningar i sak mot de förslag som redovisas.

Vi vill emellertid – vilket vi har framfört vid tidigare tillfällen – när reglerna för presstödet förändras ta upp frågan om konkurrensneutralitet och den digitala utvecklingen på medieområdet.

Sveriges Tidskrifter menar att de avgränsningar och definitioner som idag görs när det gäller stöd till dagspressen, direkt påverkar också tidskrifternas villkor på mediemarknaden.

Den digitala utvecklingen

De nuvarande reglerna för presstöd utgår fortfarande från att det är dagstidningar som kommer ut dagligen. Det är korrekt sett till tryckta medier. Ser vi däremot till de digitala medierna har t ex idag alla större tidskrifter en egen sajt, som till sin definition är att betrakta som nyhetsmedia i det att den uppdateras kontinuerligt. I många fall flera gånger per dag.

Med en mindre justering och breddning av innehållet skulle dessa tidskrifter ganska enkelt antagligen kunna kvalificera sig som en dagstidning inom ramen för det statliga stödet.

Internet innebär en helt ny typ av nyhetsförmedlare. Tekniken har gjort att både användningen och innehåll skiljer sig från nyheter i dagstidningar, tidskrifter, radio och tv.

Nätnyheter innebär inte bara redaktionell text och annonser utan också ljud och rörliga bilder, till vilka kan läggas arkiv, sök- och diskussionsmöjligheter. Allt under ett traditionellt medievarumärke. Det är också möjligt att kunna ta del av nätnyheter med kontinuerlig uppdatering dygnet runt.

Detta innebär att en rad månads- och veckotidskrifter nu är att betrakta som dagliga nyhetsmedier med samma frekvens i sin utgivning som dagstidningarna.

Sannolikt är vi bara i början på en utveckling som innebär att skillnaderna mellan tidskrifter och dagstidningar minskar. De tryckta dagstidningarna blir allt mer lika tidskrifterna i sitt urval och layout. Tidskrifternas webbplatser blir allt mer nyhetspräglade och liknar därmed allt mer dagstidningarnas. Mot den bakgrunden är skillnaderna i villkor för olika typer av publikationer orimliga.

Ett stöd för att utveckla information och nyhetsspridning på nätet måste enligt Sveriges Tidskrifters uppfattning vara teknik- och plattformsnutralt.

Det statliga presstödet ska värna mångfalden på medieområdet. Sveriges Tidskrifter föreslår därför att de digitala tidskrifterna kan konkurrera på lika villkor med andra digitala medier. För att detta ska bli möjligt måste det göras vissa justeringar i Presstödsnämndens regler.

Sveriges Tidskrifter remissvar på de två aktuella promemorierna i sammanfattning innebär att man:

- tillstyrker förslaget att ta bort förlusttäckningskravet som villkor för en kulturtidskrift att få statligt stöd,
- anser att definitionen av vad som är en kulturtidskrift ska följa den definition som kulturtidskriftsföreningen själv presenterat,
- föreslår att definitionen av vilka digitala medier som kan få presstöd förändras så att stödet blir teknik- och konkurrensnutralt.

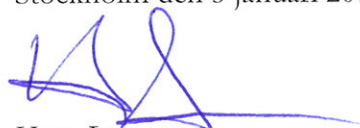
Slutligen vill Sveriges Tidskrifter kommentera ett påstående på sidan 4 i promemorian Nya villkor för statligt stöd till kulturtidskrifterna.

Enligt promemorian kan

”Förslaget förväntas sammantaget medföra marginella effekter för företagen. För miljön kan förslaget eventuellt ge vissa positiva effekter, om det leder till fler nättidskrifter.”

Påståendet att en övergång från papperstidning till nättidning i alla lägen skulle vara en lättnad för klimatet är diskutabelt. De livscykelanalyser som genomförts av Kungliga Tekniska Högskolan och forskningsinstitutet Innventia av läsplattor och nätläsning har visat att dessa är likvärdiga med pappersprodukter ur ett klimatperspektiv. Sveriges Tidskrifter har därför tillsammans med bland annat Innventia initierat en livscykelanalys av tidskriften som mediekanal ur ett klimatperspektiv. I analysen jämförs den tryckta tidskriften med läsning via internet.

Stockholm den 3 januari 2010

Hans Larsson
Ordförande

Kerstin Neld
Vd